

**“Örnek No:7 Ödeme Emri”ne Karşı “Borcun Tamamına” ya da “Borcun Bir Kısımına”
(Kısmi İtiraz) İtiraz Şekli**

(İİK. m. 62/4)

Av. Talih Uyar*

KONU: “Örnek No:7” ödeme emrini alan borçlu adına vekili tarafından 7 günlük ‘itiraz süresi’ (İİK.m. 62/I) içinde ödeme emrini gönderen icra dairesine başvurarak;

• “Müvekkilimizin, ödeme emrinde yazılı miktarda A. B.’na gerek döviz cinsinden gerekse Türk Lirası cinsinden borcu yoktur. Haksız açılan işbu icra takibine, ödeme emrine, asıl alacağı, işlemiş ve işleyecek faize ve fer’ilerine itiraz etmek zorunluluğu hasıl olmuştur.”

• “Yukarıda açıklanan nedenlerle; yasal süresi içinde İstanbul 24. İcra Müdürlüğü’nün 2020/... sayılı takibine ve ödeme emrine”,

• “Müvekkilimizin alacaklı karşı tarafa herhangi bir nam altında borcu bulunmamasına rağmen haksız açılan İstanbul 24. İcra Müdürlüğü’nün 2020/... sayılı takibine ve ödeme emrine, asıl alacağı, borca, işlemiş ve işleyecek faize ve fer’ilerin tümüne yasal süresi içinde itiraz eder, takibin durdurulmasına”

‘ k a r a r v e r i l m e s i n italep ederiz’ şeklinde itiraz etmiş olan borçlu vekili;

A- İcra dosyasında takip konusu yapılmış olan b o r c u n t a m a m ı n a (İİK.m. 62/I, 66/I, c:1) mı itiraz etmiştir?

B- İcra dosyasında takip konusu yapılmış olan b o r c u n b i r k ı s ı m ı n a (İİK.m. 62/IV, 66/I, c:2) mı itiraz etmiştir? Yani, borçlu k ı s m i i t i r a z d a mı bulunmak istemiştir?

*

Genel haciz yolu ile (ilamsız) takiplerde (İİK.m. 42-73), ‘Örnek No: 7’ ödeme emrini (İİK.m. 60) alan borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren –‘dilekçe ile’ ya da ‘sözlü olarak’- ödeme emrini göndermiş olan icra dairesine başvurarak “borçlu değilim”, “borcum yoktur”, “alacaklının takibe yetkisi yoktur”, “takibe itiraz ediyorum” vb. ş e k l i n d e ‘itiraz iradesini dile getiren sözcükler kullanarak’, hakkındaki takibe itiraz edip (İİK.m. 62/I), takibi durdurabilir (İİK.m. 66/I, c: 1).

Bu konuda kullanılan sözcüklerin sözlük anlamına bakılmayıp, onu kullanan kişinin gerçek maksat ve isteği gözönünde tutulmalıdır. Bu nedenle, İsviçre Federal Mahkemesi’nin “halen hiçbir şeyim olmadığı ve ödeme gücüne de sahip bulunmadığım için itiraz ediyorum”,

* İzmir Barosu Avukatlarından (Yaşar Üniv. Huk. Fak. Öğr. Görv.)

“itiraz ediyorum ancak ödeme gücüm olduğu zaman borcumu ödeyeceğim” şeklindeki bildirimleri, geçerli bir itiraz olarak kabul etmeyen içtihatları¹ yerindedir.²

Borçlunun dilekçesinden genel olarak “itiraz iradesi” çıkarılabilen durumlarda, bunu ‘geçerli bir itiraz’ olarak kabul etmek gerekir. Bu konuda, kuşkuya düşülmesi halinde, borçlu lehine hareket edilmelidir.³ ⁴ Çünkü itirazın geçerli sayılmaması halinde, borçlu ‘borcu kabul etmiş’ sayılacağından, borçlunun çıkarı alacaklıninkine göre daha çok korunmaya değer olduğundan, borçlunun pek açık olmayan bildirimlerini ‘geçerli bir itiraz bildirimini’ olarak kabul etmek yerinde olur. **Yüksek mahkemenin** “borçlunun ‘ipotek limitine itirazları bulunmadığını, limitten fazla takip yapılamayacağına”⁵ dair olan beyanını, geçerli bir itiraz olarak kabul eden görüşü yerinde olduğu gibi, borçlu vekilinin ‘borçtan sorumlu olmadıklarına’ dair beyanı da geçerli bir ‘borca itiraz’ sayılır.⁶ Buna karşın, borçlunun icra dairesine vermiş olduğu dilekçede ‘ödeme emrine itirazımdır’ şeklinde ibare kullanılmış olmasına rağmen, dilekçenin içeriğinden, borcun kabul edilerek taksitle ödeme teklifinde bulunulduğunun anlaşılması halinde⁷ ya da borçlunun icra dairesine verdiği dilekçe içeriğinden, ‘borçlunun mal beyanında bulunmuş olduğunun anlaşıldığı durumlarda’⁸ geçerli bir itirazdan bahsedilemez...⁹

Borcun bir bölümüne (kısmına) itiraz etmek isteyen borçlu, bu bölümü (kısmı) *açıkça* bildirmek zorundadır (İİK. mad. 62/III). Yani, itiraz edilen ve edilmeyen borç miktarı itirazdan açıkça anlaşılmalıdır. Bu şekilde yapılmayan itiraz geçersiz olur. Yani, takibe itiraz edilmemiş kabul edilir¹⁰ ve takip borçlu hakkında kesinleşir.

Borcun belirli bir para alacağı olarak doğmuş, miktar itibariyle bilinebilir ya da tayin edilebilir olduğu durumlarda yani **likit borçlarda**, borçlu «bölümsel (kısmi) itiraz»da bulunmak istiyorsa, itiraz ettiği *borç miktarını açıkça* bildirmek zorundadır.¹¹ Örneğin; ödünç (karz ya da satım) sözleşmesinden doğan 500.000,00 liralık bir alacak takip konusu yapılmış ve borçlu «bunun 200.000,00 TL.’sını ödediğini ve 300.000,00 TL. borcu kaldığımı» bildirmek istiyorsa, itirazını «*istenen alacaktan 200.000,00 TL’sini ödedim, geriye 300.000,00 TL. borcum kalmıştır, bu nedenle, borcun 200.000,00 TL’lik kısmına itiraz ediyorum*» ya da «*takip konusu borcun 200.000,00 TL’ye itiraz ediyorum*» veya «*alacaklıya olan borcum*

¹ Bknz: İsviçre Federal Mahkemesi, 19.01.1931 tarihli kararı (Naklen **POSTACIOĞLU,İ.** Ödeme Emrine İtirazın Sihhat Şartları “İHF.M. 1950/3-4, s:786” – **POSTACIOĞLU,İ.** İcra Hukuku Esasları, 1982, s:154 – **POSTACIOĞLU,İ./ALTAY,S.** İcra Hukuku Esasları, 5. Baskı, 2010, s:193)

² **UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C.** İcra ve İflas Kanunu Şerhi, C:1, 2014, s:940

³ **KURU,B.** İcra ve İflas Hukuku, C:1, 1988, s: 247 – **KURU,B.** İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s:233 vd. – **ARSLAN,R./YILMAZ,E./AYVAZ,T.S./HANAĞASI,E.** İcra ve İflas Hukuku, 6. Baskı, 2020, s:168 – **YILMAZ,E.** İcra ve İflas Kanunu Şerhi, 2016, s:335

⁴ Bknz: 12. HD. 14.11.2016 T. E: 6019, K: 23429 (www.e-uyar.com) (EK-1) – HGK. 13.05.2009 T. E:12-185, K: 182 (www.e-uyar.com) (EK-2)

⁵ Bknz: 19. HD. 21.06.2001 T. 1162/4862 (www.e-uyar.com)

⁶ Bknz: 12. HD. 28.06.1994 T. 8517/8766 (www.e-uyar.com)

⁷ Bknz: 12. HD. 04.05.2001 T. 6784/7691 (www.e-uyar.com)

⁸ Bknz: 12. HD. 17.05.2001 T. 8188/8747 (www.e-uyar.com)

⁹ **UYAR,T./UYAR,A./UYAR,C.** age. s:940

¹⁰ Bknz: 12. HD. 04.07.2011 T. 33105/15577; 05.05.2011 T. 28156/9655; 12.12.2011 T. 10835/28053; 26.05.2003 T. 9068/12018 vb. (www.e-uyar.com)

¹¹ **POSTACIOĞLU,İ.** agm. s:797 – **POSTACIOĞLU,İ.** age. s:154 – **KURU,B.** Ödeme Emrine İtiraz (Ad. D. 1961/3, s:278) – **BERKİN,N.** İcra Hukuku Rehberi, 1970, s:407

300.000,000 TL 'dir» şeklinde itiraz etmelidir. Aksi takdirde, «dosyada belirtilen miktar kadar borcu olmadığı»¹², “böyle bir borcu bulunmadığı”¹³, «borcum bu kadar değildir»¹⁴, «borcun aslına itiraz ediyorum»¹⁵ «talep edilen miktar borçlu değilim»¹⁶ «borcum var fakat bu kadar değil»¹⁷ vb. şeklinde yapacağı itiraz, açık olmadığından, daha doğru bir ifade ile «itiraz edilen miktar açıkça belirtilmemiş olduğundan» geçerli olmaz, yani takibe hiç itiraz edilmemiş sayılır.

Kısmi itirazın «açıkça belirtilmesi» gereğinin sonucu çok sert olduğundan, borçlunun itiraz iradesini yorumlarken, kuşkuya düşülmesi halinde borçlu lehine hareket etmek gerekir. Çünkü, borçlunun itirazı geçerli sayılmazsa, bununla borçlu «ödeme emine itiraz etmemiş» sayılmakta ve borcunu ödemek zorunda kalmaktadır. Alacaklı ise, borçlunun itiraz iradesinin geçerli sayılması ile pek fazla bir şey kaybetmemekte sadece takibi durmaktadır.¹⁸

“Ödeme emrine itiraz şekli”, “kısmi itiraz” ve “itirazın sonuçları” hakkında **doktrinde** ileri sürülmekte olan görüşler nelerdir? **Yargıtay içtihatlarında** konu nasıl değerlendirilmiştir? :

A) Doktrinde;

• “Borçlunun, ‘borçlu olmadığını veya alacağın müeccel olduğu, şarta bağlı olduğu gibi bir nedenle alacaklının takip yapma yetkisi bulunmadığını’ icra dairesine bildirmesine ‘ödeme emrine itiraz’ denir. (m. 62-66)....

Borçlunun 7 gün içinde ödeme emrine itiraz etmesi ile, icra takibi kendiliğinden durur (m. 66,I). Şu halde itiraz, alacaklının alacağının mevcut olup olmadığı araştırılmadan düzenlenip gönderilen ödeme emrine karşı borçluya tanınmış olan bir savunma yoludur. Burada da, borçlunun itirazında haklı olup olmadığı araştırılmaz, yalnız itiraz ile icra takibi kendiliğinden durur...

‘İmzaya itiraz’ dışındaki diğer bütün itirazlara, ‘borca itiraz’ denir. (m. 60/III; m. 60/IV)

Borçlu, ödeme emrine itiraz ederken borca itiraz sebeplerini ayrıca ve açıkça bildirmek zorunda değildir. Borçlunun yalnız ‘itiraz ediyorum’ demesi, yeterlidir ve böyle bir itiraz ‘borca itiraz’dır...

Borçlu, itiraz iradesini yani ödeme emrine itiraz etmek istediğini, icra dairesine bildirmelidir. İtiraz için belli bir deyimini veya kelimenin kullanılması şart değildir. Borçlunun ‘itiraz ediyorum’, ‘borçlu değilim’, ‘borcumu ödedim’, ‘borcum yoktur’, borçla mülzem

¹² Bknz: 12. HD. 06.10.1992 T. 4091/11378 (www.e-uyar.com)

¹³ Bknz: 12. HD. 26.02.1992 T. 8049/2126 (www.e-uyar.com)

¹⁴ Bknz: HGK. 30.04.2003 T. 12-309/311, 12. HD. 04.10.1993 T. 11166/14689 (www.e-uyar.com)

¹⁵ Bknz: 12. HD. 21.06.1983 T. 3380/5037 (www.e-uyar.com)

¹⁶ Bknz: İİD. 14.10.1971 T. 9582/10218 (www.e-uyar.com)

¹⁷ Bknz: 12. HD. 25.04.1963 T. 6052/6117 (www.e-uyar.com)

¹⁸ Bknz: Yuk. dipn: 3 ve 4

değilim’ veya *borcu kabul etmiyorum*’ şeklinde bir ifade kullanması, itirazın geçerliliği için yeterlidir.¹⁹

Buna karşılık borçlunun icra dairesine bildirdiği beyanından *ödeme emrine itiraz ettiği*’ hiçbir şekilde anlaşılamiyorsa o zaman, borçlunun beyanı geçerli bir itiraz olarak kabul edilemez. Mesela icra dairesine *aciz halindeyim, ödeyemem*’ şeklinde bir beyanda bulunması halinde geçerli bir itirazdan söz edilemez...

Borçlu, borcun tamamına değil de bir kısmına itiraz ederse, buna *kısmi itiraz*’ denir... Borcun bir kısmına itiraz eden borçlu, itiraz ettiği borç miktarını, itirazında ayrıca ve açıkça belirtmek zorundadır (m. 62, IV, c.1)...

Borçlunun itiraz beyanından, itiraz edilen ve edilmeyen borç miktarı açıkça anlaşılmalıdır ki, alacaklı, borçlunun itiraz etmeyerek kabul ettiği miktarı için icra takibine devam edilmesini isteyebilsin (m. 66, I, c.3)...

Kısmi itirazın belirtilmemiş olmasının müeyyidesi çok serttir: *“Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılır.”* (m. 62, IV, c.2). Bu nedenle **borçlunun iradesini yorumlarken, şüphe halinde borçlu lehine hareket etmek gerekir...**²⁰

• “ Borçlu, itiraz iradesini, yani ödeme emrine itiraz etmek istediğini icra dairesine bildirmelidir. İtiraz için mutlaka belirli bir ifadenin veya deyimnin ya da kelimenin kullanılması gerekmez. Borçlunun, *itiraz ediyorum*, *borçlu değilim*, *borcumu ödedim*, *borcum yoktur*, *borçla sorumlu tutulamam* veya *borcu kabul etmiyorum* gibi bir ifade kullanması, itirazın geçerliliği için yeterlidir...

Borçlu, borcun tamamına değil de bir kısmına itiraz ederse, buna *kısmi itiraz*’ denir... Borcun bir kısmına itiraz eden borçlu, itiraz ettiği borç miktarını, itirazında ayrıca ve açıkça belirtmek zorundadır; belirtmemişse, borçlu ödeme emrine hiç itiraz etmemiş sayılır (m. 62, IV)...

Örneğin; takip edilen alacak miktarı 10.000 TL. olsun. Borçlu, ‘bunun 7.000 TL.’nı ödediği, bu nedenle ancak 3.000 TL. borçlu bulunduğu’ iddiasında ise bunu ‘ben ancak 3.000 TL. borçluyum. Kalan 7.000 TL.’na bu miktarı ödediğim için itiraz ediyorum.’ şeklindeki bir ifade ile açıkça itirazında belirtmelidir...

Yukarıdaki örnekte borçlu, *borcum bu kadar değildir, itiraz ediyorum.*’ gibi genel bir ifade kullanmışsa böyle bir ifade geçerli değildir; yani borçlu hiç itiraz etmemiş sayılır (m. 62, IV) ve ödeme emri (borcun tamamı için) kesinleşir...

Kısmi itirazda miktarın açıkça belirtilmemiş olmasının yaptırımı, borçlunun hiç itiraz etmemesi sonucunu doğurduğu ve bu da çok ağır olduğu için, **borçlunun iradesini yorumlarken, şüphe halinde borçlu lehine hareket etmek gerekir...**²¹

¹⁹ Bknz: HGK. 13.05.2009 T. E:12-185; K: 182 (www.e-uyar.com)

²⁰ KURU,B. El Kitabı, s:222 vd., 225 vd., 228 vd., 230 vd., 232 vd.

²¹ ARSLAN,R./YILMAZ,E./AYVAZ,T.S./HANAĞASI,E. age., 6. Baskı, 2020, s:167 vd.

• “İtirazın geçerli olabilmesi için, belli bir formül içerisinde (belli sözlerle) yapılması gerekmez. Borçlunun ‘borçlu değilim’, ‘borcum yoktur’, ‘alacaklının takibe yetkisi yoktur’, ‘senet sahtedir’, ‘itiraz ediyorum’, ‘borçtan sorumlu değilim’ gibi itiraz istemini (alacak talebine karşılık savunmasını) dile getiren, itiraz iradesini ortaya koyan sözcüklerin kullanılması yeterlidir.

Bu konuda, kullandığı sözcüklerin sözcük anlamına bakılmayıp, borçlunun gerçek maksat ve isteği gözönünde tutulmalıdır. Borçlunun dilekçesinden genel olarak *itiraz iradesi* çıkarılabiliyorsa, bu geçerli bir itiraz olarak kabul edilmelidir. **Bu konuda kuşkuya düşülmesi halinde borçlu lehine hareket edilmelidir.** Zira, itirazın geçerli sayılmaması durumunda, borçlu borcu kabul etmiş sayılacağından, gerçek iradesine aykırı bir durumla karşı karşıya kalabilir. Tereddüt bulunan hallerde itiraz hakkı süre ile kısıtlanan borçlunun gerçek iradesi de gözetilerek geçerli bir itiraz bildirimini olarak kabul edilmesi Yasa’nın düzenleniş biçimine ve amacına da uygun olur...

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlu, o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermek zorundadır. Aksi takdirde itiraz etmemiş sayılır (m. 62, IV).

İtirazın geçerli sayılabilmesi için, kural olarak belli kelimeler (formüller) kullanılması şart değilse de, itiraz kısmi ise, yapılan bu itirazın geçerli olabilmesi için, itiraz edilen kısmın açık bir şekilde gösterilmesi zorunluluğu vardır...”²²

• “Borçlu, kendisine gönderilen ödeme emri üzerine ‘borcun doğmadığı’, ‘borcun sona erdiği’, ‘zamanaşımına uğradığı’, ‘vadesinin gelmediği’, ‘şarta bağlı olduğu’, ‘borcun ödeme emrinde belirtildiği kadar olmadığı’ gibi sebeplerle itiraz etmek isteyebilir. Borçlu, ödeme emrine karşı itiraz etmek istiyorsa, bu itirazını, ödeme emrinin kendisine tebliğinden itibaren 7 gün içinde icra dairesine bildirmelidir...İmzaya itiraz dışındaki diğer tüm itirazlar ‘borca itiraz’ niteliğindedir. (m. 60, II, b.3; m. 60,II,b.4)

Borçlu borcun bir kısmına itiraz etmek istiyorsa, itirazında, itiraz ettiği borç miktarını ayrıca ve açıkça bildirmelidir. Aksi takdirde hiç itiraz yapmamış sayılır ve takip kesinleşir (m. 62, VI). Örneğin, borçlunun ‘benim bu kadar borcum yoktur’ ya da ‘borcum bu kadar değildir’ ya da ‘kısmi itiraz ediyorum’ biçimindeki itirazı kısmi itiraz sayılmaz ve borçlu hiç itiraz etmemiş sayılır...”²³

• “İtiraz, ödeme emrini düzenlemiş olan icra müdürüne hitaben yapılır. Bu konuda belirli bir formülün veya belli sözcüklerin kullanılmasına gerek yoktur. İtiraz iradesini yansıtan herhangi bir ifadenin kullanılmış olması yeterlidir. Borçlunun bu amaçla sadece ‘itiraz ediyorum’ demesi yeterli olduğu gibi, itiraz terimini kullanmaksızın ‘borçlu değilim, borcumu ödedim’ veya ‘borcum yoktur’, ‘borçla mülzem değilim’, ‘alacaklının takibe yetkisi yoktur’ ibarelerinin kullanılması, itirazın geçerli olarak ifade edilmesi için yeterli olur.

²² YILMAZ,E. age., 2016, s:335 vd., 341 vd.

²³ PEKCANITEZ,H./ATALAY,O./ÖZKAN,S.M./ÖZEKES,M. İcra-İflas Hukuku “Ders Kitabı”, 5. Bası, 2018, s:97 vd.; 100 vd. - PEKCANITEZ,H./ATALAY,O./ÖZKAN,S.M./ÖZEKES,M. İcra ve İflas Hukuku, 11. Bası, 2013, s:187 vd.; 194 vd.

Genel olarak itiraz iradesini belirten ifadelerin kullanılması bu konuda yeterli olduğu gibi, itiraz nedenlerinden birini öngörmek üzere bildirilen muhalefet de geçerli bir itiraz olarak kabul edilir...

İtiraz iradesinin açıklanması belirli formüllerin kullanılmasına bağlı tutulmamış ise de eğer, borcun bir bölümüne itiraz edilmekte ise, borçluya belirli bir mükellefiyet yüklenmiş, borcun ne kadarına itiraz ettiğinin belirtilmesi istenmiştir. Kanun, borçluya yüklediği bu yükümlülüğü de son derece de etkili bir yaptırıma bağlamış, ‘borcun bir bölümüne itiraz ettiğini’ bildirdiği halde, bunun tutarını belirtmeyen borçlunun itiraz etmemiş sayılacağını açıklamıştır (İİK.m. 62/III). Bu nedenle, borçlu 1000 TL. borçlu olduğu halde, kendisinden 1.500 TL. istense, ‘borcum bu kadar değildir, itiraz ediyorum’ dediği takdirde, itiraz geçerli olmaz. Borçlu, kendisine karşı iddia edilen alacağın bir bölümüyle bağlı olmadığı kanısında ise, bu miktarı rakamla açıklamak zorundadır. Bundan dolayı, örneğimizde borçlu itirazında ‘borcum yalnız 1000 TL.’den ibarettir, iddianın fazlasını kabul etmiyorum’ ya da ‘istenilen borcun 500 TL.’na itiraz ediyorum’ demeli, yani itirazının hangi miktara ilişkin bulunduğunu açıklamalıdır...”²⁴

• “Borçlunun, imzaya itiraz dışındaki tüm itirazları ‘borca itiraz’ olarak kabul edilir...Bu çerçevede borçlunun itiraz ettiği anlamına gelebilecek herhangi bir beyanda bulunması yeterlidir. Örneğin; ‘borcum yok’, ‘ben bu borcu ödemiştim’, ‘takas ediyorum’, ‘borç zamanaşımına uğradı’, ‘buradaki borçlu ben değilim’, ‘sözleşme zaten geçersiz’ gibi, borçlunun beyanından ‘borcun kabul edilmediği’ sonucuna varılabiliyorsa, borca itiraz edilmiş olur ve bunun üzerine takip durur. Bu noktada, borçlunun itiraz nedeni olarak bir gerekçe sunması da zorunlu değildir.

Borçlu itiraz ederken *kısmi itirazda* bulunacaksa, bunu ‘ayrıca ve açıkça’ bildirmelidir. Borçlu kısmi itirazda bulunurken ‘borcun ne kadar kısmına itiraz ettiğini’ ayrıca ve açıkça bildirmezse, hiç itiraz etmemiş sayılır (m.62, IV) ve takip kesinleşir. Örneğin, borçlunun itiraz çerçevesinde ‘borcum bu kadar değil’ şeklinde beyanda bulunması ve ardından 7 günlük sürenin de geçmesiyle birlikte ödeme emri kesinleşir. Zira, borçlunun yalnızca ‘benim borcum bu kadar değil’ demiş olması, borcunun varlığını ikrar ettiği anlamına da gelir...”²⁵

• “Takip konusu borcun (alacağın) varlığına veya miktarına itiraz etmek isteyen borçlu, borcun;

-Hiç doğmadığını (alacağın dayandırıldığı sözleşmenin batıl veya senedin sahte olduğunu ya da tahrifat yapıldığını) veya,

-Tediye, takas, ibra, alacaklı ve borçlu sıfatlarının aynı şahısta birleşmesi, yenileme (tecdit) gibi bir itfa sebebiyle sona erdiğini ya da,

-Talep edilen miktarda bulunmadığını ileri sürebileceği gibi,

²⁴ POSTACIOĞLU,İ./ALTAY,S. age. s:192 vd.

²⁵ ATALI,M./ERMENEK,İ./ERDOĞAN,E. İcra ve İflas Hukuku, 3. Baskı, 2020, s: 136 vd.

-Alacağın vadesinin gelmediğini veya tabi olduğu taliki şartın gerçekleşmediğini ya da zamanaşımına uğradığı için kabili talep olmadığını (alacaklının takibe girişmek hakkının bulunmadığını) da ileri sürebilir (m. 60/b.3, son f.).

Borca itiraz, borcun tamamına veya bir kısmına yönelik olur. Borçlu, takip konusu borcun tamamına değil de sadece bir kısmına itiraz etmek istiyor ise, kısmi itirazın geçerlim olabilmesi için, borcun itiraz edilen kısmı ve miktarı açıkça belirtilmelidir. Zira kısmi itiraz halinde takip, borcun sadece itiraz edilen kısmı bakımından durur...

O halde, *'bu kadar borcum yok'*, *'borcun bir kısmını daha önce ödemiştin'*, *'borcun bir kısmını kabul etmiyorum'* gibi beyanlar, borcun itiraz edilen kısım ve miktarını ayrıca ve açıkça belirtmediğinden geçerli olmayacağı için, ödeme emri takip konusu alacağın tamamı bakımından kesinleşip cebri icra belgesi niteliğini kazanır...

Borçlu, *'itirazın imzaya ilişkin olduğunu'* belirtmemiş ise, yapılan itiraz *'borca itiraz'* sayılır. Mesela; borçlu, borca itirazını *'borcum yok'*, *'borçlu değilim'*, *'borcun tamamına itiraz ediyorum'* şeklinde yapabileceği gibi, borca itiraz ettiğini belirtmeksizin sadece *'itiraz ediyorum'*, *'ödemeye emrine itiraz ediyorum'*, *'takibe itiraz ediyorum'* demesi de borca itiraz olarak kabul edilir...

Borca itirazın geçerli olması için, borca itiraz sebebinin de açıkça belirtilmesi gerekmez. Mesela; *'borcum yok'* şeklinde itiraz eden borçlu, borcunun itfa sebeplerinden (tediye, takas, ibra vs.) hangisi yüzünden mevcut olmadığını itirazında belirtmemiş olmasına rağmen, yapılan borca itiraz geçerlidir...²⁶

• Borçlunun, dilekçesinde; *'borçlu değilim'*, *'borcum yoktur'*, *'alacaklının takibe yetkisi yoktur'*, *'senet sahtedir'*, *'itiraz ediyorum'* vb. şeklinde itiraz istemini dile getiren sözcükleri kullanması halinde, bu beyanlar *'borca itiraz'* kabul edilmelidir. Bir başka deyişle borçlunun dilekçesinden genel olarak *'itiraz iradesi'* çıkarılabilen durumlarda bunu geçerli bir itiraz olarak kabul etmek gerekir.

Borçlu, icra dairesine verdiği dilekçede hem *'ödemeye emrine itirazımdır'* şeklinde ifade kullanmış hem de *'borcu kabul ettiğini ve taksitle ödemek istediğini'* bildirmiş ise ya da süresi içinde verilen dilekçede *'mal beyanında bulunulduğuna'* dair kayıtlar mevcut ise geçerli bir itirazdan bahsedilemez...

Borcun bir bölümüne itiraz etmek isteyen borçlu, bu bölümü açıkça belirtmek zorundadır. Yani, itiraz edilen ve edilmeyen borç miktarı itirazdan açıkça anlaşılmalıdır. Bu şekilde yapılmayan itiraz geçersiz olur...²⁷

• *'Borca itiraz'*, borçlunun imzaya itiraz dışında yaptığı bütün itirazlardır...

Borçlu, borca itiraz ederken bunu imzaya itirazda olduğu gibi ayrıca ve açıkça belirtmek zorunda değildir. Borca itirazın bir formülü ya da kalıbı yoktur. Örneğin borçlunun

²⁶ MUŞUL, T. İcra ve İflas Hukuku, C:1, 5. Baskı, s:325 vd.; 328 vd.

²⁷ COŞKUN, M. Açıklamalı-İçtihatlı İcra ve İflas Kanunu, 5. Baskı, C:1, 2016, s:922 vd.

yalnızca; 'borca itiraz ediyorum', 'borçlu değilim' ya da 'borcum yoktur' gibi itirazları da geçerlidir. Borçlunun itirazı sırasında 'itiraz nedenini' bildirmesi gerekmez...

Borçlunun, borcun tamamına değil de yalnızca belli bir kesimine itiraz etmesine 'kısmi itiraz' denir. Örneğin 'borcum vardır ancak borcun sözü edildiği gibi 10.000 TL. değil, 3.000 TL. 'dir.' biçimindeki itiraz gibi.

Kısmi itirazın geçerli olabilmesi için *itiraz edilen kesimin neden ve miktarının* ayrıca ve açıkça belirtilmesi gerekir. İtiraz edilen kısım (borç miktarı), ayrıca ve açıkça belirtilmezse ödeme emrine itiraz edilmemiş sayılır (İİY. m. 62/4)...²⁸

B)Yüksek mahkeme (Hukuk Genel Kurulu ve Yargıtay 12. Hukuk Dairesi)

• Yargıtay 12. HD. 14.11.2016 T. E:6019, K:23429: (www.e-uyar.com) (EK-1)

“İtirazın yazılı yapılması halinde, bu hususta sınırlayıcı yasal bir düzenleme olmadığından, belirli sözcüklerin kullanılmasının zorunlu olmadığını, borçlunun; “borçlu değilim”, “borcum yoktur”, “alacaklının takibe yetkisi yoktur”, “senet sahtedir”, “itiraz ediyorum”, “borçtan sorumlu değilim” ve sair şekilde itiraz istemini dile getiren, itiraz iradesini ortaya koyan sözcüklerin kullanılmasının yeterli olduğu, bu konuda, kullanılan sözcüklerin sözlük anlamına bakılmayıp, onu kullanan kişinin gerçek maksat ve isteği göz önünde tutulması gerektiğini- Borçlunun dilekçesinden genel olarak “itiraz iradesi” çıkarılabiliyorsa, bunun geçerli bir itiraz olarak kabul edilmesi gerektiği, bu konuda, kuşkuya düşülmesi halinde, borçlu lehine hareket edilmesi gerekeceğini, zira, itirazın geçerli sayılmaması durumunda, borçlu borcu kabul etmiş sayılacağından, gerçek iradesine aykırı bir durumla karşı karşıya kalabileceği, kuşku bulunan hallerde, itiraz hakkı süreyle kısıtlanan borçlunun çıkarı, alacaklının göre daha çok korunmaya değer olduğundan, borçlunun pek açık olmayan bildirimlerinin, bu bildirimden çıkarılacak gerçek irade de gözetilerek geçerli bir itiraz bildiri olarak kabul edilmesinin yasanın düzenleniş biçimine ve amacına uygun olacağını-

• HGK. 13.05.2009 T. E: 12-185, K: 182: (www.e-uyar.com) (EK-2)

Borcun tamamını itiraz halinde borçlunun sebep bildirmesi gerekmediği gibi, itirazı sırasında belli bir sözcüğü kullanmış olmasının da zorunlu bulunmadığını; önemli olanın, yasal süre içinde şahsen veya yetkili kişiler eliyle “itiraz iradesi”nin ortaya konulması olduğunu, borçlunun dilekçesinden genel olarak “itiraz iradesi” çıkarılabiliyorsa, bu geçerli bir itiraz olarak kabul edilmelidir.

SONUÇ: Buraya kadar –gerek **doktrindeki** bu konudaki görüşlere ve gerekse **Yargıtay’ımızın içtihatlarına** atıf yaparak- ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi; borçlu tarafından süresi içinde icra dairesine bildirilen itirazın “*borcun tamamına yönelik bir itiraz*” olarak kabul edilebilmesi için; **a)** İtiraz dilekçesinde borçlunun takibe (borca) ‘itiraz iradesi’ni açıkça ortaya koymuş olması ve **b)** Bu iradenin yorumlanmasında tereddüde düşülmesi

²⁸ **ERCAN,İ.** Uygulamalar İçin İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 4. Baskı, 2019, s:202 vd.

halinde borçlu lehine hareket edilerek “*borçlunun, borcun tamamına itiraz etmek istediği*”nin kabul edilmesi gerektiğinden, somut olayda da borçlu vekili 22.12.2020 tarihli “*itiraz dilekçesi*”nde (EK-3) açıkça ‘*itiraz dilekçesinin (3) yerinde*’;

• “*Müvekkilimizin, ödeme emrinde yazılı miktarda A. B.’na gerek döviz cinsinden gerekse Türk Lirası cinsinden borcu yoktur. Haksız açılan işbu icra takibine, ödeme emrine, asıl alacağı, işlemiş ve işleyecek faize ve fer’ilerine itiraz etmek zorunluluğu hasıl olmuştur.*”

• “*Yukarıda açıklanan nedenlerle; yasal süresi içinde İstanbul 24. İcra Müdürlüğü’nün 2020/... sayılı takibine ve ödeme emrine*”,

• “*Müvekkilimizin alacaklı karşı tarafa herhangi bir nam altında borcu bulunmamasına rağmen haksız açılan İstanbul 24. İcra Müdürlüğü’nün 2020/... sayılı takibine ve ödeme emrine, asıl alacağı, borca, işlemiş ve işleyecek faize ve fer’ilerin tümüne yasal süresi içinde itiraz eder, takibin durdurulmasına*”

‘ k a r a r v e r i l m e s i n i’ talep etmiş olduğundan, takip dosyasına yapılmış olan itirazın “**borcun tamamına yapılmış bir itiraz**” olarak kabul edilmesi gerekeceği, bu konuda şüpheyeye düşülmesi halinde ise, -yukarıda; dipn. 3,4,20,21, ve 22’de belirtildiği gibi- bu şüphenin borçlu (vekili) lehine yorumlanarak, ortada *borcun tamamına yönelik bir itirazın varlığı kabul edilerek*, icra takibinin tamamen durdurulması, bu nedenle icra dosyası içinde icra müdür yardımcısının bu konudaki kararının isabetli olduğu.